

FIŞA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Politehnica Timișoara				
1.2 Facultatea ¹ / Departamentul ²	Inginerie Chimică, Biotehnologii și Protecția Mediului/CAICAM				
1.3 Domeniul de studii (denumire/cod ³)	Inginerie chimică / 10.30.50				
1.4 Ciclul de studii	Licență				
1.5 Programul de studii (denumire/cod/calificarea)	Chimia și ingineria substanelor organice, petrochimie și carbochimie/10.30.20.50.20/ ing.chimist-214513; inspector de specialitate ing.chimist-214506; asistent de cercetare în petrochimie și carbochimie-214529				

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei/Categoria formativă ⁴	Chimie analitică și analiză instrumentală III / DD						
2.2 Titularul activităților de curs	Conf.dr.ing. Cornelia MUNTEAN						
2.3 Titularul activităților aplicative ⁵	Conf.dr.ing. Cornelia Muntean, S.I.dr.ing. Laura Cocheci						
2.4 Anul de studii ⁶	II	2.5 Semestrul	4	2.6 Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei ⁷	DI

3. Timp total estimat - ore pe semestru: activități didactice directe (asistate integral sau asistate parțial) și activități de pregătire individuală (neasistate)⁸

3.1 Număr de ore asistate integral/săptămână	4 , format din:	3.2 ore curs	2	3.3 ore seminar/laborator/proiect	0/2/0
3.1* Număr total de ore asistate integral/sem.	56 , format din:	3.2* ore curs	28	3.3* ore seminar/laborator/proiect	0/28/0
3.4 Număr de ore asistate parțial/săptămână	, format din:	3.5 ore practică		3.6 ore elaborare proiect de diplomă	
3.4* Număr total de ore asistate parțial/semestrul	, format din:	3.5* ore practică		3.6* ore elaborare proiect de diplomă	
3.7 Număr de ore activități neasistate/săptămână	3,14 , format din:	ore documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren			0,58
		ore studiu individual după manual, suport de curs, bibliografie și notite			1,28
		ore pregătire seminarii/laboratoare, elaborare teme de casă și referate, portofolii și eseuri			1,28
3.7* Număr total de ore activități neasistate/semestrul	44 , format din:	ore documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren			8
		ore studiu individual după manual, suport de curs, bibliografie și notite			18
		ore pregătire seminarii/laboratoare, elaborare teme de casă și referate, portofolii și eseuri			18
3.8 Total ore/săptămână⁹	7,14				
3.8* Total ore/semestrul	100				
3.9 Număr de credite	4				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	• Noțiuni de Chimie anorganică 1, 2; Chimie analitică 1,2
4.2 de competențe	• Efectuarea de măsurări de mase și volume; Calcule simple și operații cu logaritmi;

¹ Se înscrive numele facultății care gestionează programul de studiu căruia îi aparține disciplina.

² Se înscrive numele departamentului căruia i-a fost încredințată susținerea disciplinei și de care aparține titularul cursului.

³ Se înscrive codul prevăzut în HG – privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializațiilor/programelor de studii, actualizată anual.

⁴ Disciplina se încadrează potrivit planului de învățământ în una dintre următoarele categorii formative: disciplină fundamentală (DF), disciplină de domeniu (DD), disciplină de specialitate (DS) sau disciplina complementară (DC).

⁵ Prin activități aplicative se înțeleg activitățile de: seminar (S) / laborator (L) / proiect (P) / practică (Pr).

⁶ Anul de studiu în care este prevăzută disciplina în planul de învățământ.

⁷ Disciplina poate avea unul din următoarele regimuri: disciplină impusă (DI) sau disciplină obligatorie (DOB)-pentru alte domenii fundamentale de studii oferite de UPT, disciplină optională (DO) sau disciplină facultativă (Df).

⁸ Numărul de ore de la rubricile 3.1*, 3.2*,...,3.8* se obțin prin înmulțirea cu 14 (săptămâni) a numărului de ore din rubricile 3.1, 3.2,..., 3.8. Informațiile din rubricile 3.1, 3.4 și 3.7 sunt chei de verificare folosite de ARACIS sub forma: $(3.1)+(3.4) \geq 28$ ore/săpt. și $(3.8) \leq 40$ ore/săpt.

⁹ Numărul total de ore / săptămână se obține prin însumarea numărului de ore de la punctele 3.1, 3.4 și 3.7.

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none"> • Sală de mărime corespunzătoare, materiale suport: laptop, proiectoare, tablă
5.2 de desfășurare a activităților practice	<ul style="list-style-type: none"> • Laborator de mărime corespunzătoare, materiale suport: tablă, aparatură specifică, standuri experimentale, calculatoare

6. Competențe la formarea cărora contribuie disciplina

Competențe specifice	<ul style="list-style-type: none"> • Descrierea și aplicarea principiilor tehniciilor de analiză studiate (termice, cromatografice, spectrometrice) • Selectarea metodei de analiză • Identificarea unor specii chimice din probe prin metode instrumentale • Efectuarea analizei cantitative unor sisteme chimice prin tehnici de analiză studiate, manipularea aparaturii • Prelucrarea datelor experimentale obținute și exprimarea corectă a rezultatului unei analize; interpretarea rezultatului; corelarea valorii parametrului determinat cu compozitia sistemului analizat
Competențele profesionale în care se înscriu competențele specifice	<ul style="list-style-type: none"> • Descrierea, analiza și utilizarea conceptelor și teoriilor fundamentale din domeniul științelor ingineresci • Descrierea, analiza și utilizarea conceptelor și teoriilor fundamentale din domeniul chimiei și ingineriei chimice • Exploatarea proceselor și instalațiilor cu aplicarea cunoștințelor din domeniul ingineriei chimice • Descrierea, analiza și utilizarea noțiunilor de structură și reactivitate în sinteza compusilor organici <ul style="list-style-type: none"> • Exploatarea echipamentelor și metodelor de analiză și caracterizare specifice produselor chimice organice
Competențele transversale în care se înscriu competențele specifice	<ul style="list-style-type: none"> • Executarea sarcinilor profesionale conform cerințelor precizate și în termenele impuse, cu respectarea normelor de etică profesională și de conduită morală, urmând un plan de lucru prestatibil și cu îndrumare calificată • Rezolvarea sarcinilor profesionale în concordanță cu obiectivele generale stabilite prin integrarea în cadrul unui grup de lucru și distribuirea de sarcini pentru nivelurile subordinate • Informarea și documentarea permanentă în domeniul său de activitate în limba română și într-o limbă de circulație internațională, cu utilizarea metodelor moderne de informare și comunicare <ul style="list-style-type: none"> •

7. Obiectivele disciplinei (asociate competențelor de la punctul 6)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> • Explicarea și asimilarea bazelor teoretice și principiilor ce stau la baza tehniciilor instrumentale de analiză și utilizarea acestora în cadrul metodelor instrumentale de identificare și/sau determinare cantitativă a unor specii chimice (componente ale mediului, materiilor prime, produselor intermediare, produselor finite și deșeurilor) cu aplicații în controlul desfășurării proceselor tehnologice, controlul calității produselor și protecția mediului
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> • Însușirea noțiunilor teoretice ale chimiei analitice și a principiilor tehniciilor de analiză instrumentală studiate (termice, cromatografice, spectrometrice) • Însușirea criteriilor care stau la baza selectării metodei de analiză instrumentală; identificarea și utilizarea tehniciilor instrumentale necesare pentru determinări calitative/cantitative • Asimilarea noțiunilor teoretice și formarea abilităților practice pentru efectuarea de determinări calitative/cantitative prin tehnici instrumentale studiate • Formarea abilităților necesare pentru prelucrarea datelor experimentale obținute și exprimarea corectă a rezultatului unei analize; interpretarea rezultatului; corelarea valorii parametrului determinat cu compozitia sistemului analizat

8. Conținuturi¹⁰

8.1 Curs	Număr de ore	Metode de predare ¹¹
-----------------	--------------	---------------------------------

¹⁰ Se detaliază toate activitățile didactice prevăzute prin planul de învățământ (tematicile prelegerilor și ale seminarilor, lista lucrărilor de laborator, conținuturile etapelor de elaborare a proiectelor, tematica fiecărui stagiu de practică). Titlurile lucrărilor de laborator care se efectuează pe standuri vor fi însoțite de notația „*”.

¹¹ Prezentarea metodelor de predare va include și folosirea noilor tehnologii (e-mail, pagină personalizată de web, resurse în format electronic etc.).

1. Introducere în chimia analitică instrumentală. Criterii de performanță ale metodelor fizico-chimice de analiză. Clasificarea metodelor fizico-chimice de analiză	2	Prelegeri, prezentări PPT, conversații, exemplificări, explicații, materiale disponibile în format pdf și pagină web în Campusul Virtual
2. Metode termice de analiză. Clasificare. Procese termice ale substanțelor solide	2	
3. Analiza termogravimetrică. Analiza termică diferențială. Analiza termică simultană (principiul metodei, schema de principiu a aparaturii și modul de funcționare, rezultatul obținut, analiza calitativă și cantitativă)	2	
4. Interpretarea rezultatelor analizei termice simultane. Tehnici de analiză instrumentală cuplate cu analiza termică. Aplicații ale analizei termice în ingineria chimică	2	
5. Metode de separare: principiu, clasificare. Tehnici cromatografice de separare. Clasificare, teoria generală a cromatografiei pe coloană	2	
6. Cromatografia de gaze: generalități; schema de principiu a aparaturii și modul de funcționare; rezultatul – cromatograma; parametri calitativi și cantitativi în cromatografia de gaze. Aplicații	2	
7. Cromatografia în fază lichidă: generalități. Cromatografia prin schimb ionic: rășini schimbătoare de ioni, etapele unui proces de separare pe coloană cu rășini schimbătoare de ioni, schema de principiu și modul de funcționare a unui cromatograf de ioni. Aplicații	2	
8. Cromatografia plană: generalități, clasificare. Cromatografia pe strat subțire: principiu, aparatură, prelucrarea rezultatelor, aplicații în analiza calitativă și cantitativă	2	
9. Metode spectrometrice de analiză: generalități, clasificare. Radiația electromagnetică. Spectrul electronic de absorție al speciilor moleculare și atomice. Legea absorției radiației electomagnetică	2	
10. Spectrometria moleculară de absorție în UV-VIZ. Principiul metodei, schema de principiu a aparaturii și modul de funcționare. Parametrii utilizati în analiza calitativă și cantitativă	2	
11. Procedee de determinare cantitativă în soluție apoasă a speciilor care absorb în UV-VIZ. Dreapta de etalonare. Prelucrarea rezultatelor prin analiza de regresie liniară. Determinarea cantitativă a unei singure specii respectiv a amestecurilor de specii care absorb în UV-VIZ	2	
12. Spectrometria atomică: noțiuni generale. Spectrometria atomică de emisie: generalități, clasificare. Flam-fotometrie: principiul metodei; schema de principiu a aparaturii și modul de funcționare; rolul flăcării și condițiile de funcționare; prelucrarea rezultatelor experimentale; aplicații	2	
13. Spectrometria atomică de absorție: generalități; schema de principiu a aparaturii și modul de funcționare; prelucrarea rezultatelor experimentale; aplicații	2	

Bibliografie¹² 1. M. Ștefănescu, Metode fizico-chimice aplicate în chimia analitică, Editura Politehnica, Timișoara, 1998
 2. D. Oprescu, M. Ștefănescu, M. Stoia, C. Muntean, Analiză chimică cantitativă. Principii și aplicații, Editura Politehnica Timișoara, 2002
 3. C. Luca, C. Duca, Al. Duca, A. Crișan, Chimie analitică și analiză instrumentală, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1983
 4. D. Harvey, Modern Analytical Chemistry, McGraw Hill, Boston, 2000
 5. G.D. Christian, P.K. Dasgupta, K.A. Schug, Analytical Chemistry, 7th edition, Wiley, 2014.

8.2 Activități aplicative ¹³	Număr de ore	Metode de predare
1. Prelucrarea rezultatelor experimentale în analiza instrumentală	2	Discuții, experimente, prelucrarea rezultatelor experimentale, aplicații numerice, materiale disponibile în format pdf și pagină web în
2. Tehnici de analiză termică. Analiza termogravimetrică (TG). Analiza termogravimetrică a $\text{CaC}_2\text{O}_4 \cdot \text{H}_2\text{O}$: înregistrarea curbei TG și prelucrarea rezultatelor	4	
3. Analiza termică diferențială (ATD). Analiza termică diferențială a $\text{CaC}_2\text{O}_4 \cdot \text{H}_2\text{O}$: înregistrarea curbei ATD și prelucrarea	2	

¹² Cel puțin un titlu trebuie să apartină colectivului disciplinei iar cel puțin un titlu trebuie să se refere la o lucrare de referință pentru disciplină, de circulație națională și internațională, existentă în biblioteca UPT.

¹³ Tipurile de activități aplicative sunt cele precizate în nota de subsol 5. Dacă disciplina conține mai multe tipuri de activități aplicative atunci ele se trec consecutiv în linile tabelului de mai jos. Tipul activității se va înscrie într-o linie distincă sub forma: „Seminar”, „Laborator”, „Proiect” și/sau „Practică”.

rezultatelor		Campusul Virtual
4. Analiza termică simultană. Interpretarea curbelor termoanalitice TG+DTG+ATD pentru $\text{CaC}_2\text{O}_4 \cdot \text{H}_2\text{O}$, KClO_4 și probe provenite din diferite industrii	2	
5. Tehnici cromatografice de separare și analiză. Cromatografia în fază lichidă. Cromatografia pe rășini schimbătoare de ioni. Separarea prin cromatografie de schimb ionic a unui amestec de Cr^{3+} și Ni^{2+} și determinarea cantitativă a acestora	4	
6. Cromatografia pe strat subțire. Separarea unui amestec de compuși organici și identificarea acestora	4	
7. Cromatografia de gaze; parametrii analitici utilizati în chromatografia de gaze. Interpretarea calitativă și cantitativă a unor chromatograme caracteristice amestecurilor de hidrocarburi	2	
8. Spectrometria moleculară de absorbție în UV-VIZ. Determinarea cantitativă spectrofometrică a Cu(II) dintr-o soluție de CuSO_4 . Determinarea coeficientului molar de absorbție al speciei $[\text{Cu}(\text{NH}_3)]^{2+}$	4	
9. Spectrometrie atomică. Determinarea unui metal greu prin spectrometrie atomică de absorbție. Determinarea unui metal alcalin prin flam-fotometrie	4	
Bibliografie ¹⁴	1. M. Ștefănescu, Metode fizico-chimice aplicate în chimia analitică, Editura Politehnica, Timișoara, 1998 2. R. Kuzman-Anton, V. Chiriac, M. Ștefănescu, s.a., Chimie analitică instrumentală: Lucrări practice, Centrul de multiplicare al Universității Tehnice din Timișoara, 1993. 3. D. Oprescu, M. Ștefănescu, M. Stoia, C. Muntean, Analiză chimică cantitativă. Principii și aplicații, Editura Politehnica Timișoara, 2002	

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajațorii reprezentativi din domeniul aferent programului

- Cunoașterea metodelor de analiză instrumentală și utilizarea acestora în cadrul analizei chimice a unor sisteme (factori de mediu, materii prime, produse intermediare, produse finite, deșeuri), efectuarea analizei chimice, prelucrarea datelor experimentale și interpretarea rezultatelor analizei reprezintă unele dintre principalele așteptări ale angajatorilor.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare ¹⁵	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Se evaluatează modul în care studentul și-a însușit și a înțeles materia predată la curs și abilitatea acestuia de a prelucra rezultatele analizei instrumentale a unui analit în vederea identificării și determinării cantitative a acestuia.	Examen scris constând în trei părți (a câte 3 puncte, plus un punct din start), corespunzătoare tehniciilor de analiză instrumentală studiate: subiecte teoretice (principiul metodei, schema de principiu a aparaturii și modul de funcționare, rezultatul obținut și parametrii calitativi și cantitativi obținuți) și aplicații numerice bazate pe utilizarea parametrilor rezultați din analiza respectivă la determinarea cantitativă a unui analit (prelucrarea rezultatelor analizei).	66%
10.5 Activități aplicative	S: L: Se evaluatează abilitatea de a realiza o analiză instrumentală a unui analit, de a prelucra datele experimentale și de a interpreta rezultatele obținute	Evaluare practică și aplicativă pe parcursului semestrului: teste scrise din aspectele teoretice ale lucrărilor de laborator, implicarea în realizarea practică a experimentelor, formarea abilităților de manipulare a aparaturii și prelucrarea individuală a rezultatelor experimentale ale analizelor instrumentale realizate practic.	20%
	Teme de casă	Prezentarea rezolvărilor, răspunsuri la întrebări	7%
	Prezență	Evidența prezenței	7%

¹⁴ Cel puțin un titlu trebuie să aparțină colectivului disciplinei.

¹⁵ Fișele disciplinelor trebuie să conțină procedura de evaluare a disciplinei cu precizarea criteriilor, a metodelor și a formelor de evaluare, precum și cu precizarea ponderilor atribuite acestora în nota finală. Criteriile de evaluare se formulează în mod distinct pentru fiecare activitate prevăzută în planul de învățământ (curs, seminar, laborator, proiect). Ele se vor referi și la formele de verificare pe parcurs (teme de casă, referate și.c.).

	P¹⁶:		
	Pr:		
10.6 Standard minim de performanță (se prezintă cunoștințele minim necesare pentru promovarea disciplinei și modul în care se verifică stăpânirea lor¹⁷)			
<ul style="list-style-type: none"> • Examen - Pentru fiecare parte corespunzătoare unui grup de tehnici instrumentale studiate, studentul trebuie să realizeze 50 % din punctaj. • Laborator – Studentul trebuie să efectueze toate lucrările practice, să predea toate referatele și temele de casă. 			

Data completării

**Titular de curs
(semnătura)**

Conf.dr.ing. Cornelia Muntean

**Titular activități aplicative
(semnătura)**

Conf.dr.ing. Cornelia Muntean

S.I.dr.ing. Laura Cocheci

**Director de departament
(semnătura)**

Conf.dr.ing. Andrea
KELLENBERGER

Data avizării în Consiliul Facultății¹⁸

**Decan
(semnătura)**

S.L.dr.ing. Mircea Laurențiu DAN

¹⁶ În cazul când proiectul nu este o disciplină distinctă, în această rubrică se va preciza și modul în care rezultatul evaluării proiectului condiționează admiterea studentului la evaluarea finală din cadrul disciplinei.

¹⁷ Nu se va explica cum se acorda nota de promovare.

¹⁸ Avizarea este precedată de discutarea punctului de vedere al board-ului de care aparține programul de studii cu privire la fișa disciplinei.